КРЫВІНКА

ЛІПЕНЬ
№ 10 (182)
2016 год

ІНФАРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

МЕРКАВАННЕ РЭДАКТАРА

АДПАЧЫНАК У СТАРЫХ РАНЧЫЦАХ

Шлюз на Крывінцы ў Старых Ранчыцах – традыцыйнае месца купання вяскоўцаў. А ў апошнія гады сюды ўсё часцей завітваюць і бешанкоўцы.

Дзякуй уладзе, якая штовясну закрывае шлюзавы затвор і стварае невялічкі вадаём. А больш дзякаваць і не няма за што. Акрамя чыстай вады для нармальнага адпачынку тут няма аніякіх умоваў. Ні прыбіральняў, ні кантэйнераў для смецця, ні лавак, ні альтанак. Скрозь буяе някошаная трава. Але людзі сюды ідуць і едуць кожны дзень. Гадоў пяць таму тут спрабавалі паставіць прыбіральню і лаўкі. А потым чыноўнікі зразумелі, што ад тых лішніх для іх турботаў можна пазбавіцца, спаслаўшыся на інструкцыю і прызнаўшы месца адпачынку небяспечным.

Толькі смерць дзяцей на працягу некалькіх дзён прымусіла намесніка начальніка міліцыі грамадскай бяспекі УУС Віцебскага аблвыканкама Ігара Скарыновіча прызнацца: «Каб не ўладкоўваць звыклыя месцы купання, мясцовыя ўлады проста не ўносяць іх у спіс дазволеных. Аднак людзі прывыклі да сваіх традыцыйных месцаў адпачынку і працягваюць туды хадзіць».

Жыве, скажам, чалавек у Астроўне паблізу цудоўнага возера, а купацца ў ім дазволу не мае. Бо возера тое не ўнесена ў спіс месцаў, дзе дазволена купацца. І нашы чынушы прапануюць гэтаму чалавеку паехаць у бешанковіцкую сажалку, бо там ёсць усё для адпачынку.

Смешна? Не вельмі. Замест таго, каб зрабіць мінімальна прыгоднымі для купання кожную рэчку і возера, абуладкаваць там хаця б прымітыўныя месцы для адпачынку, нам прапануюць дзеля нашага адпачынку ехаць кудысьці за свет.

Людзі спрадвеку сяяліліся каля вады. І насельніцтва ўсяго Бешанковіцкага раёна купаецца там, дзе жыве, у бліжэйшым возеры, рацэ, вадаёме. І "слугі народа" мусяць рабіць адпачынак людзей каля іхняга жылля бяспечным. Тыя ж інструкцыі, якімі яны прыкрываюць сваю бяздзейнасць, – звычайны ход чынушаў. Яны не вельмі разганяюцца, каб штосьці зрабіць. Бо пры той сістэме, што ў нас склалася, галоўнае напісаць правільную паперку, каб у выпадку небяспекі ёю прыкрыцца.

Г.Станкевіч

****

Чарадою гусей
пралятаюць і жніўні, і траўні,
быццам след самалёта
згарае вясна за вясной.
Я шчаслівы ўжо тым,
што ўслед ім
у прасторах бяскрайніх
то імчу да зямлі,
то да зор уздымаюся зноў.

Гэта радасць палёту –
галоўнае ў свеце імклівым,
і не варта на момант хаця б
складваць крылы свае.
Я шчаслівы ўжо тым,
што мяне не палохаюць злівы,
не пужаюць грамы,
а душа мая песні пяе.

Я люблю гэты свет
у ягонай красе пракаветнай
да пясчынкі маленькай,
да радаснай ўсмешкі малой.
Я шчаслівы ўжо тым,
што магу цалаваць
цябе зрэдку,
а яшчэ называць
мілай, любай, адзінай маёй.

Г.Станкевіч

ПАЛАТАЧНАЯ КАМПАНІЯ

ЗАРЭГІСТРАВАНЫЯ ДЗВЕ ІНІЦЫЯТЫЎНЫЯ ГРУПЫ

У сераду 29-га чэрвеня Лепельскай акруговай камісіяй № 23 зарэгістравана ініцыятыўная група № 1 па збору подпісаў на выбарах у дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, якія адбудуцца 11-га верасня 2016 года.

Ёю стала каманда Левачова Ягора, студэнта магістратуры БДУ. Ягору 23 гады. Яго паплечнікі – каманда ў 20 чалавек, амаль усе такія ж маладыя. У камандзе Ягора Левачова – Таццяна Караткевіч, кандыдатка ў прэзідэнты на мінулых выбарах.

У аўторак 5-га ліпеня была зарэгістравана ініцыятыўная група № 2. Ёю стала каманда ваеннага камісара Віцебскай вобласці Мартынава Ігара 1965 г.н. У ягонай ініцыятыўнай групе 129 чалавек.

Г.Станкевіч

НАША ГІСТОРЫЯ

РАСКОПКІ КРЫВІНСКАГА ТАРФЯНІКА ПРАЦЯГНУЦЦА

У 2016 г. экспедыцыя адбудзецца з 25-га ліпеня па 7-га жніўня.

Асавецкая археалагічная экспедыцыя прысвечана даследаванням аднаго з найбольш унікальных археалагічных комплексаў неаліту — бронзавага веку на тэрыторыі Беларусі і Ўсходняй Еўропы – Крывінскага тарфяніку.

Крывінскі тарфянік размешчаны ў паўднёвай частцы Беларускага Паазер'я, на мяжы Бешанковіцкага і Сенненскага раёнаў Віцебскай вобласці.

Тут знаходзяцца 10 археалагічных помнікаў 4-га – 2-га тыс. да н.э: Асавец 1, Асавец 2, Асавец 3, Асавец 4, Асавец 5, Асавец 6, Асавец 7, Крывіна 1, Крывіна 2, Крывіна 3. Усе яны або храналагічна наследуюць адзін аднаго, або суіснуюць у часе. У выніку ў рэгіёне магчыма стварэнне непарыўнай культурна-храналагічнай рэканструкцыі працягласцю каля 2-х з паловай тысяч гадоў.

За гэты час у рэгіёне мяняюцца 3 культуры – нарвенская, усвяцкая і паўночнабеларуская. Найбольш адметным момантам, які вылучае дадзены археалагічны комплекс ад іншых на тэрыторыі Беларусі, гэта тое, што восем з дзесяці вядомых тут помнікаў з'яўляюцца тарфянікавымі. Як вынік, культурны слой паселішчаў утрымлівае не толькі керамічныя і крамянёвыя артэфакты, звычайныя для іншых помнікаў гэтага часу, але і артэфакты з косткі, рогу, дрэва, кары, бурштыну. А гэта дае вельмі шмат дадатковых магчымасцяў для рэканструявання духоўнай і матэрыяльнай культуры, побыту старажытных жыхароў паўночнай Беларусі.

Археалагічнае даследаванне помнікаў Крывінскага тарфяніку пачалося ў 1934 годзе. З 1966 года ў рэгіёне працуе Міхал М. Чарняўскі, які выявіў паселішчы Асавец 2 – 7. З 1999 года да даследаванняў далучыўся Максім М. Чарняўскі. З гэтага ж часу вядзецца адлік валанцёрскай экспедыцыі "Асавец", якая даследуе паселішчы Асавец 7 і Асавец 2.

Археалагічныя даследаванні праводзяцца экспедыцыяй Інстытута гісторыі НАН Беларусі і маюць рэгулярны штогадовы характар, праходзяць у ліпені – жніўні. Калі вы жадаеце далучыцца да даследаванняў аднаго з найбольш выбітнага археалагічнага комплекса на тэрыторыі Беларусі – будзем радыя вас бачыць. Азнаёмцеся з умовамі і запоўніце заяўку, якія ёсць на сайце.

asaviec.by

НАВІНЫ ЭКАЛОГІІ

НАВЕСЦІ ПАРАДАК НА МІНІ-ПАЛІГОНАХ!

Пракуратурай Бешанковіцкага раёна сумесна са спецыялістамі Бешанковіцкай інспекцыі прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя ў чэрвені 2016 г. праведзена абследаванне міні-палігонаў, дзе захоўваюцца цвёрдыя камунальныя адкіды.

У ходзе абследавання міні-палігонаў «Сасняны», «Клешчыно», «Горкі», «Фролкавічы», «Арлова», «Крупеніна», «Вяжышча», «Пушкары» (законсерваваны) устаноўлена, што эксплуатуючай арганізацыяй - УКП ЖКГ «Бешанковіцкі камунальнік» не выконваюцца належным чынам патрабаванні прыродаахоўнага заканадаўства.

У прыватнасці, камунальныя адкіды раскіданыя па значнай тэрыторыі, не збуртаваныя, не абвалаваныя, водаадводныя канавы не арганізаваныя, не ўсюды размешчаны інфармацыйна-указальныя знакі, шлагбаўмы, допускаецца спальванне адходаў, захоўванне другаснай сыравіны, што супярэчыць патрабаванням Законаў Рэспублікі Беларусь.

Ля кар'ера «Вядзерава» СХУП «Вядзерава» ўтварылася несанкцыянаваная звалка, якая працягвае эксплуатавацца. (Раней тут размяшчаўся міні-палігон «Пушкары», які законсерваваны рашэннем райвыканкама №937 ад 2015/09/29),

На момант наведвання палігона каля вёскі Дразды гаспадарчая зона была ня ачышчаная, захламленая, на тэрыторыі палігона допускаецца захоўванне другасных матэрыяльных рэсурсаў, неналежным чынам забяспечваецца іх раздзельны збор па відах, допускаецца прыём і ўтылізацыя трупаў жывёл, водаадводная канава таксама захламлены адходамі.

Прыведзеныя вышэй парушэнні заканадаўства аб утрыманні міні-палігонаў для захоўвання цвёрдых бытавых адкідаў з'яўляюцца непрымальнымі, паколькі спрыяюць забруджванне навакольнага асяроддзя, ствараюць пагрозу экалагічнай бяспекі, могуць нанесці істотную шкоду навакольнага асяроддзі і здароўю насельніцтва.

Па выніках праверкі пракурорам раёна ў адрас дырэктара УКП ЖКГ «Бешанковіцкі камунальнік" ўнесена прадстаўленне з патрабаваннем прыняцця неадкладных мер па ліквідацыі допушчаных парушэнняў заканадаўства аб адкідах і ахове навакольнага асяроддзя, санітарных нормаў і правілаў пры ўтрыманні міні-палігонаў, а таксама прычын і ўмоў, якія ім садзейнічалі.

Памочнік пракурора раёна
юрыст 2 класа
В. Ларкова

НАВІНЫ СПОРТУ

"НАФТАН" ВЫЙШАЎ У 1/8 ФІНАЛА

Суботнім вечарам 9-га ліпеня стадыён у Бешанковічах быў запоўнены амаль цалкам. У 1/16 фінала Кубка Рэспублікі Беларусь па футболе гулялі ФК "Сянно" (чэмпіён Віцебскай вобласці 2015 года) і наваполацкі "Нафтан". Апошняя каманда прадстаўляла вышэйшую лігу беларускага футбола.

Першыя хвілін 15 гульні каманды нібыта прыглядаліся адна да другой. Потым сенненцы арганізавалі некалькі атак. "Нафтан" трымаўся ўпэўнена, не дазваляючы сенненцам асабліва набліжацца да сваёй брамы. Ён кантраляваў мяч, але яўнай перавагі на полі не было. Наогул, першая палова гульні прайшла ў роўнай барацьбе.

У пачатку другой паловы быў забіты адзіны гол. "Нафтан" атрымаў права на чарговы вуглавы ўдар, варатар сенненцаў згуляў на выхадзе і не паспеў перамясціцца ў вароты, якія з другога фланга расстраляў нафтанаўскі нападнік.

Пасля гэтага нафтанаўцы мелі яшчэ некалькі вострых момантаў, якія не рэалізавалі. Сенненцы адказвалі зрэдку небяспечнымі вылазкамі, але да штрафной "Нафтана" амаль не дабіраліся.

Сенненцы ганарова саступілі з мінімальным лікам, паказаўшы пры тым надзейную гульню ў абароне. Як заўсёды, выдатна дзейнічаў іхні варатар. Навапалачане тэхнічна абыходзіліся з мячом, падавалі каля дзесятка вуглавых, але асабліва не шчыравалі. Падобна на тое, што вынік гульні іх цалкам задаволіў. "Нафтан" выйшаў у 1/8 фінала Кубка Рэспублікі Беларусь па футболе.

Г.Станкевіч

ПАРАЖЭННЕ Ў ТАЛАЧЫНЕ

Вынікі першага круга чэмпіяната вобласці па футболе для бешанковіцкіх футбалістаў несуцяшальныя. Каманда ФК"Бешанковічы" ўпэўнена размясцілася на перадапошнім месцы турнірнай табліцы.

У апошнім для сябе туры наша каманда сустракалася з адным з аўтсайдэрам, камандай "Ніва" з Талачына і зноў саступіла 1 : 5. Як напісаў у справаздачы пра гульню А.Ерашоў, "сказаць што гаспадары былі на галаву мацней, язык не паварочваецца, бо большую частку часу мячом валодалі мы. Але за 18 хвілін прапусцілі 3 недарэчных мячы."

Так ці інакш, але першы круг для нашай каманды закончаны. Гульню яна паказвае шмат лепшую, чым летась. Але каб займаць прыстойныя месцы трэба працаваць яшчэ і працаваць.

А.Тутэйшы

КРЫМІНАЛЬНАЯ СПРАВА

БУДУЦЬ СУДЗІЦЬ ЗА РАЗБОЙ

СК расследаваў крымінальную справу ў дачыненні да двух 16-гадовых падлеткаў, якіх абвінавачваюць у групавым разбоі. Адзін з іх пражываў у Бешанковіцкім раёне.

Днём 29-га красавіка двое падлеткаў у масках з прарэзамі для вачэй пагражалі нажом і прадметам, падобным да пісталета, прадаўцу ў краме на вуліцы Віцебскай у Лепелі. Завалодаўшы грашыма з касы ў суме 800 рублёў (8 млн да дэнамінацыі), яны збеглі. Падлеткаў ўдалося затрымаць супрацоўнікам дэпартамента аховы пры дапамозе службовага сабакі. У дачыненні да іх была прыменена мера стрымання ў выглядзе заключэння пад варту.

Шкода, прычыненая Лепельскаму РСТ, пакрыта цалкам. Крымінальная справа па ч. 2 арт. 207 КК (разбой, учынены групай асоб) накіравана ў суд.

У адрас сярэдняй спецыяльнай установы, дзе вучыліся падлеткі, унесена прадстаўленне: кіраўніцтва павінна арганізаваць вольны час навучэнцаў і правесці з імі прафілактычныя гутаркі.

Прадстаўленне накіравалі і ў адрас Лепельскага РСТ - у краме не было трывожнай кнопкі і відэаназірання.

TUT.BY

НАША СПАДЧЫНА

ЗАНЯДБАНАЯ ПАНСКАЯ СЯДЗІБА

Пракуратурай сумесна са спецыялістамі краязнаўчага музея праведзена праверка выканання заканадаўства аб ахове гісторыка-культурнай спадчыны.

Праверка паказала, што асобныя помнікі гісторыка-культурнай спадчыны ўтрымліваюцца неналежным чынам, не выконваюцца ў поўным аб'ёме неабходныя мерапрыемствы па забеспячэнні іх належнага тэхнічнага і санітарнага стану.

Пры наведванні комплексу былой сядзібы «Нізгалава», якая з'яўляецца помнікам архітэктуры другой паловы XIX стагоддзя другой катэгорыі каштоўнасцяў, якія маюць нацыянальнае значэнне, устаноўлена, што на даху будынка кузні (раней выкарыстоўвалася ў якасці сталовай) часткова сарваны канёк, адкрыты ўваходы на паддашкавае і ў падвальнае памяшканні, а таксама аконны праём з тыльнага боку, адна з ўваходных дзвярэй у будынак разламаная, іншыя драўляныя канструкцыі маюць патрэбу ў афарбоўванні, з тыльнага боку будынка арганізавана звалка бытавых адходаў. Будынак вяндлярні не законсерваваны: адсутнічае дах, не закрытыя ўваходныя і аконныя праёмы, што спрыяе яго разбурэнню пад уздзеяннем атмасферных ападкаў, ўнутры арганізавана звалка смецця. Непрывабны вонкавы выгляд названых аб'ектаў і прылеглай тэрыторыі значна пагаршае іх ўспрыманне ў якасці гісторыка-культурнай каштоўнасці. Уладальнікам будынкаў кузні і вяндлярні з'яўляецца ААТ «Бешанковічы аграсэрвіс», якім падпісана адпаведнае ахоўнае абавязацельства, аднак не прыняты неабходныя меры па зместу гісторыка-культурнай каштоўнасці ў належным санітарным і тэхнічным стане.

Пракурор раёна А. Шклярэўскі

ЗДАРЭННІ

ДТЗ КАЛЯ РЖАЎКІ

9-га ліпеня ў 15-19 ад дзяжурнага РАУС у Бешанковіцкі РАНС паступіла паведамленне аб ДТЗ з удзелам двух грузавых аўтамабіляў на трасе М-3 Віцебск-Мінск каля вёскі Ржаўка Бешанковіцкага раёна.

У выніку сутыкнення двух грузавых аўтамабіляў ГАЗ-3307 і Мэрсэдэс-Бенц 817, якія рухаліся ў спадарожным кірунку, у аўтамабілі Мэрсэдэс-Бенц апынуўся заблакаваны кіроўца.

Работнікамі МНС пры дапамозе гідраўлічнага аварыйна-выратавальнага абсталявання пацярпелы выратаваны (дэблакаваны) з аўтамабіля, перададзены брыгадзе хуткай медыцынскай дапамогі і з траўмамі рознай ступеніцяжкасці шпіталізаваны ва ўстанову аховы здароўя (УАЗ) «Бешанковіцкая ЦРБ».

Разгляд па факце ДТЗ праводзіць аддзяленне ДАІ Бешанковіцкага РАУС.

З сайта УУС

ДТЗ З ДВУМА ТРУПАМІ

12-га ліпеня ў 13-50 у Лепельскі РАНС ад дзяжурнага РАУС паступіла паведамленне аб ДТЗ з удзелам легкавога і грузавога аўтамабіляў на трасе М-3 Віцебск-Мінск каля вёскі Пагарэлае Баброўскага сельскага Савета Лепельскага раёна.

У выніку лабавога сутыкнення ў аўтамабілі Фольксваген-Пасат загінулі кіроўца і пасажыр. Яны аказаліся заблакаванымі ў аўтамабілі.

Работнікамі МНС пры дапамозе гідраўлічнага аварыйна-выратавальнага абсталявання загінулыя былі дэблакаваныя.

Разгляд па факце ДТЗ праводзіць аддзяленне ДАІ Лепельскага РАУС.

З сайта УУС

СМЕРЦЬ НА ВАДЗЕ

Пяць выпадкаў за адзін тыдзень у вобласці, калі на вадаёмах адбываліся трагедыі. Людзі танулі ў Дзвіне - у Віцебску і Шумілінскім раёне, на Дняпры - у Дуброўна і Оршы, на возеры ў Браслаўскім раёне. Загінулі сем чалавек, з іх - двое дзяцей. Усяго з пачатку года вада забрала жыцці 30 жыхароў вобласці.

20-га чэрвеня ў Шумілінскім раёне (вёска Бандарэва) 21-гадовая студэнтка віцебскай ветакадэміі купалася на Дзвіне з пляменнікамі 8 і 13 гадоў. Малодшага хлопчыка ў надзіманым плавальным крузе знесла цячэннем, і дзяўчына, спрабуючы яго выратаваць, захлынулася. Старэйшаму хлопчыку ўдалося выцягнуць цётку на бераг і аказаць ёй першую дапамогу. Але ў выніку дзяўчына памерла, малодшае дзіця патанула.

Другі няшчасны выпадак адбыўся ўвечары 24-га чэрвеня ў мікраraёне Білева ў Віцебску: у штучны вадаём на вуліцы Генерала Іванoўскага ўпаў першакласнік. Мінакі дасталі дзіцяці з вады, выклікалі хуткую. Але пасля правядзення рэанімацыйных мерапрыемстваў медыкі канстатавалі смерць хлопчыка.

28-га чэрвеня ў раёне 1-га Ціраспальскага завулка абласнога цэнтра патанула 29-гадовая жанчына, якая адпачывала на беразе вадаёма з сябрамі, пайшла купацца і не вярнулася. Вадалазы УМНС абследавалі акваторыю і ў чатырох метрах ад берага ракі выявілі патанулую і дасталі на бераг.

Праводзячы час ля вады, да любых нечаканасцяў трэба быць гатовым як фізічна, так і псіхалагічна. І тут важна навучыцца кантраляваць сябе ў непрадбачаных абставінах, не дазваляць страху авалодаць сабою. Важна навучыць гэтаму дзяцей. Пагаворыце са сваімі дзецьмі аб правілах паводзін на вадзе і захоўвайце іх самі.

З сайта МНС

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Крывінка» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі "Крывінку", то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamnikat.org/kryvinka.html каталагу "Пэрыёдыка" для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

БЕЛАРУСКАЯ ЦЫТАДЭЛЬ

Палітыка — механізм прымусу эліты да адказнасці. Сам факт наяўнасці ў Беларусі адзінага палітыка азначае безадказнасць тых, хто надзелены правам прымаць рашэнні.

Сацыёлаг Лявада-Цэнтра Барыс Дубін яшчэ ў 2006 годзе напісаў, што задача дзяржаўнага тэлебачання — гэта спрашчэнне структуры грамадства, падаўленне разнастайнасці, выцясненне іншых, адрозных ад прапагандаваных тэлебачаннем мадэляў паводзінаў і грамадска-палітычнай думкі.

"Прастата — тая ж дурата", — кажа прымаўка. Прасцяк — гэта чалавек, які не ўсведамляе свае жыццёвыя інтарэсы і каштоўнасці. Такім чынам, яму можна навязаць чужыя. Напрыклад, інтарэсы і каштоўнасці ўлады.

На прастаце як на падмурку стаіць так званая беларуская мадэль. «Усё ў простым, — растлумачыў дэлегатам Пятага Усебеларускага народнага сходу (5УНС) адзіны палітык (АП). — Інавацыі, IT-тэхналогіі, прыватызацыя і іншае, усё гэта зразумела, мы ўжо гэта асвоілі. Але ўсё, і наша жыццё таксама, у простым — трэба распранацца і працаваць да сёмага поту!»

Як тут ні прыгадаць тэзу прапаршчыка з савецкага анекдота: «Чаго тут думаць, трэсці трэба!»

Свет на парозе чацвёртай тэхналагічнай рэвалюцыі, а беларусам прапануецца сустрэць яе голымі і потнымі.

На думку АП, так будзе прасцей сканцэнтравацца на ключавых прыярытэтах — інвестыцыях, занятасці, экспарце, інфарматызацыі і моладзі.

Просты чалавек тэксты дакладаў на Усебеларускім народным сходзе з алоўкам у руках не вывучае, а на слых нават спецыялісту не так проста адчуць нюансы. Звернемся, напрыклад, да разваг АП аб інвестыцыях. Асноўная навацыя інвестыцыйнай палітыкі будзе палягаць... у сумленным і адкрытым ільготным крэдытаванні ўсіх новых праектаў і праграм.

Але калі гэта так, няўжо ўсе папярэднія пяцігодкі льготнае крэдытаванне ажыццяўлялася несумленна? Ці варта пасля гэтага здзіўляцца шматмільярдным стратам як адзінаму выніку інвестыцыйнай дзейнасці чыноўнікаў.

Падобным чынам і выбудаваная «праграма развіцця, а не застою; праграма будучыні, а не мінуўшчыны; праграма дзеянняў, а не чаканняў».

Прыклад. Важным напрамкам рэгіянальнага развіцця стане стварэнне навукова-тэхналагічных паркаў у якасці пляцовак для арганізацыі вытворчасцей, заснаваных на тэхналогіях V і VI тэхналагічных укладаў.

Прадэкларавaўшы такую амбітную задачу, АП пералічыў асноўныя рэгіянальныя аб'екты будучых капітальных укладанняў. У Брэсцкай вобласці — гэта горна-абагачальны камбінат на базе радовішча «Сітніцкае» і лесапільная вытворчасць у «Івацэвічдрэве»; у Віцебскай вобласці — рэканструкцыя «Нафтана» і Аршанскага льнокамбіната. Прыкладна такі ж узровень «пляцовак» для арганізацыі высока-тэхналагічных вытворчасцяў і ў астатніх абласцях.

Жанр «Азбукі паліталогіі» прымушае мяне звярнуцца па дапамогу да Вікіпедыі.

V тэхналагічны ўклад абапіраецца на дасягненні ў галіне мікраэлектронікі, інфарматыкі, біятэхналогіі, геннай інжынерыі, новых відаў энергіі, матэрыялаў, асваення касмічнай прасторы, спадарожнікавай сувязі. У аснове VI тэхналагічнага ўкладу ляжыць канвергенцыя нана, бія, інфа і кагнітыўных тэхналогій.

Прызнаюся, зразумець, якім чынам камбінацыя вышэйпералічаных тэхналогій ужо ў бліжэйшыя пяць гадоў будзе ўкаранёная на Аршанскім ільнокамбінаце, я не здольны. Але гэта выключна мая праблема. Магчыма, таму ў мяне і не было нават найменшага шанцу апынуцца сярод дэлегатаў 5УНС.

Малако без каровы

Далейшы аналіз 5УНС немагчымы без тэарэтычнага адступлення.

Усе сістэмы праўлення дзеляцца на два тыпы: прадстаўнічыя (дэмакратычныя) і аўтакратычныя. Што тычыцца гібрыдных сістэм, дык аднясенне іх да трэцяга тыпу я лічу неправамерным, бо дэмакратычныя інстытуты яны выкарыстоўваюць у якасці шырмы для прыкрыцця свайго аўтакратычнага зместу, і не больш за тое.

У аснове першага тыпу праўлення ляжаць дагаворныя адносіны паміж дзяржавай і грамадзянамі, у аснове другога — адносіны самадзержац-падданыя.

5УНС быў створаны ў адпаведнасці з артыкулам 37 Канстытуцыі РБ (указ №164 ад 3 мая 2016 г.). Гэты артыкул прадугледжвае права грамадзян удзельнічаць у вырашэнні дзяржаўных спраў як непасрэдна, так і праз свабодна выбраных прадстаўнікоў. Непасрэдны ўдзел «забяспечваецца правядзеннем рэферэндумаў, абмеркаваннем праектаў законаў і пытанняў рэспубліканскага і мясцовага значэння».

Спасылку на закон мы знаходзім і ў дакладзе АП: «Разам мы павінны прыняць рашэнне па самых важных пытаннях развіцця беларускай дзяржавы і грамадства. Такое права нам дадзенае законам аб рэспубліканскіх і мясцовых сходах».

Адкрываем закон. У адпаведнасці з артыкулам 6, удзельнікі сходаў маюць права абмяркоўваць, уносіць прапановы, прымаць рашэнні і звяртацца з прапановамі ў дзяржаўныя органы. Пры гэтым «зварот рэспубліканскіх і мясцовых сходаў разглядаецца ў парадку, устаноўленым заканадаўствам аб зваротах грамадзян і юрыдычных асобаў».

А цяпер адкрыем рэзалюцыю 5УНС, прынятую аднагалосна 23 чэрвеня. У пункце 3 чытаем: «Даручыць дзяржаўным органам...»

На мове АП гэта называецца «прамым народаўладдзем». І не важна, што такога ўзроўню «шчырасці» Канстытуцыя не прадугледжвае. Але якое дачыненне гэта мае да жадання дэлегатаў 5УНС «па прыярытэтных для краіны напрамках <...> праз дзесяць гадоў увайсці ў лік краін-лідараў»?

Для пачатку варта правесці мяжу паміж вынаходніцтвам і інавацыяй. Вынаходніцтва — рашэнне тэхнічнай задачы. Інавацыя — стварэнне камерцыйна паспяховага прадукту на аснове вынаходніцтва. Краіны, няздольныя да інавацый, не змогуць знайсці свайго месца ў чацвёртай тэхналагічнай рэвалюцыі. Расія, на думку Грэхэмам, — адна з такіх краін. Таму не варта здзіўляцца, што Швейцарыя з насельніцтвам 7,5 мільёна чалавек экспартуе ў год у 4 разы больш высокатэхналагічных прадуктаў, чым Расія.

Без права на карэкціроўку

«Галоўная мэта — рост дабрабыту і паляпшэнне ўмоў жыцця насельніцтва на аснове ўдасканалення сацыяльна-эканамічных адносін, інавацыйнага развіцця і павышэння

(працяг на стар. 4)

ДЭНАМІНАЦЫЯ

ЧАМУ БЕЛАРУСЬ І ЗІМБАБВЭ — САМЫЯ НЕСТАБІЛЬНЫЯ КРАІНЫ

Вы ведаеце, якія самыя нестабільныя краіны ў сьвеце? Не сьпяшайцеся з адказам. Усё залежыць ад крытэрыю, паводле якога вымяраецца гэтая зьява. Калі яе ацэньваць у залежнасьці ад таго, як доўга адзін чалавек кіруе дзяржавай, то самыя стабільныя краіны — гэта Беларусь і Зімбабве. У Беларусі ўжо 22 гады нязьменна на пасадзе прэзыдэнта знаходзіцца Аляксандр Лукашэнка. У Зімбабвэ дыктатар Робэрт Мугабэ кіруе краінай ужо 36 гадоў!

Але вось калі узяць за крытэрый стабільнасьці эканамічныя, найперш, фінансавыя паказьнікі, то вымалёўваецца зусім іншая карціна. Маецца на ўвазе стабільнасьць абменнага курсу нацыянальнай валюты, нязьменнасьць цэнаў, адсутнасьць дэвальвацыі. То бок, тое, з чым людзі у звычайным жыцьці сутыкаюцца кожны дзень.

Дык вось якраз па гэтых крытэрыях Беларусь і Зімбабве — самыя нестабільныя краіны ў сьвеце. Бо за апошнія 22 гады толькі ў дзьвюх гэтых краінах адбыліся тры дэнамінацыі. Гэта значыць, што гэтыя дзяржавы зьяўляюцца ўсясьветнымі лідэрамі па інфляцыі. Бо дэнамінацыя патрэбна тады, калі інфляцыя і дэвальвацыя набываюць вялізныя маштабы. Нагадаю, што толькі за 2009-2015 гады дэвальвацыя беларускага рубля склала каля 700%.

Вось цяпер беларускія ўлады шмат разважаюць пра ўмацаваньне незалежнасьці краіны. А. Лукашэнка заявіў, што трэба падтрымліваць тых кандыдатаў у дэпутаты, якія выступаюць за незалежнасьць. Але, як вядома, адным з важнейшых элемэнтаў незалежнай дзяржавы зьяўляюцца грошы. Калі моцная нацыянальная валюта, да яе ёсьць давер грамадзян, то і моцная дзяржава, незалежнасьці нішто не пагражае.

А ці давярае насельніцтва Беларусі нацыянальнай валюце? Паводле сацыялягічнага апытаньня НІСЭПД у сакавіку 2016 году, беларускаму рублю давярала толькі 20,6% (даляру — 52,7%). 85% банкаўскіх укладаў насельніцтва Беларусі — у замежнай валюце. Народ ня верыць важнейшаму інстытуту нацыянальнай дзяржавы — беларускаму рублю. Улады ўжо шмат гадоў вядуць барацьбу супраць даляррызацыі эканомікі, але беспасьпяхова.

Такім чынам беларускай незалежнасьці пагражае ня толькі, а можа і ня столькі слабая нацыянальная сьвядомасьць беларусаў, колькі слабая нацыянальная валюта. За чвэрць стагодзьдзя Беларусь ня здолела стварыць надзейную эканамічную, фінансавую аснову дзяржаўнасьці. І гэта ёсьць фундамэнтальная праблема, якая цягне за сабой масавую міграцыю, адмоўна уплывае на такія каштоўнасьці, як патрыятызм, гонар за дзяржаву і інш.

Але вернемся да дэнамінацыі. Магчыма, і сапраўды існуе жорсткая заканамернасьць: чым даўжэйшы час на чале дзяржавы стаіць адзін чалавек, тым большая там інфляцыя. І ў якасьці ілюстрацыі яшчэ раз пра гэтую дзівосную краіну — Зімбабвэ. Некалі квітнеючая афрыканская дзяржава даведзеная сваім лідэрам Робэртам Мугабэ, які доўга будуе сацыялізм, да ручкі. У 2009 г. інфляцыя там склала 321 000 000%! Р. Мугабэ знаходзіцца ва ўладзе з 1980 г., яму ўжо 92 гады, але сыходзіць на пакой, адмовіцца ад статусу ўсемагутнага дыктатара ён не зьбіраецца, чапляецца за ўладу рукамі і нагамі. Каб жа ж гэта не была і беларуская будучыня.

Валер Карбалевіч
"Радыё Свабода"

АДЗІНЫ ПАЛІТЫК

ЛУКАШЕНКО ПЕРЕСТАЕТ БЫТЬ «БАТЬКОЙ»

Государство становится для белорусов все более чужим, а бессменный президент теряет ореол народного вождя. Такие выводы можно сделать из июньского национального опроса НИСЭПИ.

При этом наши граждане демонстрируют удивительную способность адаптироваться к ухудшению жизни. Хотя отечественная экономика продолжает падать, доля считающих, что она в кризисе, уменьшилась с 87,8% в марте до 81% в июне. В целом за квартал экономическое самочувствие белорусов, по заключению НИСЭПИ, даже несколько улучшилось.

В бравурную риторику не верят

Интересно, что и электоральный рейтинг Александра Лукашенко за это время слегка подрос — с 27,3% до 29,5%. Разница, правда, в пределах статистической погрешности, да и рейтинг доверия за квартал сполз с 41,7% до 38,6%, но во всяком случае, как видим, весенний указ о повышении пенсионного возраста, вопреки прогнозам аналитиков, эти личные показатели официального лидера отнюдь не обрушил…

Хотя в целом руководителя страны цифры НИСЭПИ вряд ли обрадуют. Как видим, вопреки заявлениям Лукашенко, что никакого кризиса у нас нет, подавляющее большинство соотечественников уверены: есть, есть. Более того, 42,3% называют главным виновником кризиса именно президента (вот она, расплата за режим личной власти).

Довольно критично восприняла масса и бравурные тезисы, прозвучавшие в апрельском послании главы государства народу и парламенту. Например, 55,8% не согласились с заявлением, что «все необходимые решения для развития экономики власть уже приняла, их просто нужно реализовать» (согласились лишь 31,1%). Не особо верят белорусы и в то, что «в основе государственной политики лежит забота о человеке», и в способность президента победить коррупцию, и в прочую казенную риторику.

Глаза электората давно потухли

Самый же показательный тренд, на мой взгляд, заключается в том, что рядовые белорусы разочаровываются в Лукашенко как выразителе их интересов, а построенную им систему воспринимают все более отчужденно.

Сегодня 54,4% считают, что глава государства прежде всего опирается на президентскую вертикаль (десять лет назад так считали 37%), 32,1% — что он опирается в первую очередь на государственных чиновников (десять лет назад этого мнения придерживались 20,5%).

За это же время заметно снизились доли тех, кто полагает, что президент прежде всего опирается на культурную и научную элиту (с 8,3% до 4,4%), на пенсионеров (с 41,4% до 21,8%), на жителей села (с 30,2% до 11,5%), на простых людей (с 34,2% до 8,2%).

С этими цифрами коррелирует и такой тренд: только менее 30% согласились в июне, что нынешнее белорусское государство — «это мое государство, оно защищает мои интересы», при том что еще год назад так полагали 41,2%.

В общем, хотя в целом патерналистские настроения в нашем обществе остаются довольно сильными, социология показывает, что простой белорус перестает смотреть на Лукашенко как на заботливого «батьку», а видит правителя, выстроившего мощную бюрократическую систему, которая обеспечивает ему удержание власти.

На этом фоне особенно нелепым и анахроничным кажется недавнее Всебелорусское собрание, при помощи которого неуклюже пытались поддержать мифологему народного президента.

Даже по официозным теле- и фотоотчетам последнего времени видно, сколь искусственным, имитационным стало общение главы государства с согражданами. Два с лишним десятилетия назад, в период борьбы за президентство и в начале правления Лукашенко действительно вживую контактировал с массой, умело заводил ее популистской риторикой, получал реальную энергетику поддержки. Сейчас он банально витийствует перед молчаливыми кучками отобранных представителей того или иного трудового коллектива, на лицах которых — равнодушие, напряжение, скука, но нет и следа восхищения. Глаза электората давно не горят.

Да, и явная ложь не проходит. Почти 59% не разделяют заявление официального лидера, что «твердое большинство нашего населения согласно с повышением пенсионного возраста» (согласились с этим утверждением только 15,1%).

Политическая система работает без народа

Несколько радующих цифр найдут для себя в свежем отчете НИСЭПИ оппозиционеры. Например, за полгода с 50,9% до 57% возросло число тех, кто считает, что в целом положение вещей в нашей стране развивается в неправильном направлении. 65,5% выступают за изменение нынешнего положения (за сохранение — только 25,2%). При этом несколько выросла доля сторонников перемен через уличные протесты, а рейтинг оппозиционных политических партий вообще подскочил с 11,3% в марте до 21,3%.

Но при этом важно понимать, какого рода перемен хотят белорусы. Вопросы демократии, так волнующие политическую оппозицию, у массы далеко не в приоритетах. Не греет и перспектива мучительных реформ (хотя без этой ломки, латанием анахроничной «белорусской модели развития» ничего не поправишь). Многие хотели бы, грубо говоря, заполучить более заботливого, щедрее наделяющего благами «батьку»…

Наверное, честолюбивому руководителю досадно, что народная любовь увяла, но по большому счету шестеренки системы исправно крутятся и без этой любви.

(скарочана)

Александр Класковский
naviny.by

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

(пачатак на стар. 3)

канкурэнтаздольнасці нацыянальнай эканомікі». Гэтую выдатную цытату я запазычыў з рэзалюцыі 4УНС.

Прайшло пяць гадоў. 2,5 тысячы дэлегатаў, якія «канкрэтнымі справамі заслужылі аўтарытэт сярод грамадзян», абмяркоўваюць Асноўныя палажэнні праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця РБ на 2016–2020 гады. Дакумент адкрываецца раздзелам «Вынікі пяцігодкі. Нашы дасягненні». Прыводжу першы абзац: «Галоўны вынік чацвёртай пяцігодкі (2011–2015 гады) — захаванне палітычнай стабільнасці, устойлівасці эканомікі і сацыяльнай абароны насельніцтва».

Прыведзены мною абзац з Асноўнага палажэння пяцconfigs…

Прыведзены мною абзац з Асноўнага палажэння пяхова перавандраваў у Рэзалюцыю 5УНС. Планавалі рост дабрабыту і паляпшэнне ўмоў жыцця насельніцтва, а зрабілі справаздачу за стабільнасць і ўстойлівасць. Гэтакі погляд на Беларусь як на Ванькуўстаньку. Яе спрабуюць нахіліць і з Захаду, і з Усходу, а яна застаецца стабільнай і ўстойлівай, і пры гэтым умудраецца імкліва паляпшаць індэкс чалавечага развіцця: з 68-га месца ў 2000 годзе перасунуцца на 50-е ў 2015-м.

Аднак у спісе краін па ВУП па парытэце пакупніцкай здольнасці на душу насельніцтва Беларусь па выніках 2015 года апынулася на 66-м месцы. Разыходжанне з індэксам чалавечага развіцця склала 16 адзінак. Не ў каня атрымаўся корм. Адукаваных людзей — лішак, а з інавацыямі суцэльныя праблемы.

Патрабаваць з трыбуны 5УНС ад урада і перавыканаўцы «эфектыўна асвойваць новыя тэхналогіі і метады працы», зразумела, можна. Але пакуль асновай беларускай стабільнасці застаецца прынцып нязменнасці ўлады, адставанне ад краін-лідараў будзе павялічвацца.

Крыху міжнароднай статыстыкі. Калі ў 1950-х гадах 35 кабінетаў міністраў у дэмакратычных краінах атрымалі перамогу на перавыбарах, а 37 — прайгралі, то ў 1990-х гадах былі перавыбраны ўсяго 11 кабінетаў міністраў, а 46 пацярпелі паразу. Больш свежых дадзеных я не маю, але не даводзіцца сумнявацца ў тым, што фінансавы крызіс 2008 года паскорыў ратацыю палітычных элітаў у Еўропе. І ў гэтым залог развіцця.

Беларуская мадэль механізму карэкціроўкі курсу не ўтрымлівае, што і пацвердзіў сам факт правядзення 5УНС. Асобныя кідкія лозунгі не павінны ўводзіць у зман, бо сказана: «Беларусь сёння — цытадэль традыцыйнай культуры і маралі. Так будзе заўсёды». Але традыцыйная культура і мараль — гэта якраз тое, што супрацьстаіць мадэрну, г.зн. развіццю, эвалюцыйнаму развіццю, між іншым.

(скарочана)

Сяргей Нікалюк
«Новы час»

ПАЛАТАЧНАЯ КАМПАНІЯ

ПАЛІТЫЧНАГА ПЛЮРАЛІЗМУ НЕ ПАБОЛЕЛА

Незалежныя назіральнікі падвялі вынікі аднаго з ключавых этапаў бягучай парламенцкай кампаніі, вынікі якога істотна ўплываюць на ацэнку выбараў. Важна, што аналіз фармавання ТВК і АВК эксперты праводзілі з улікам анансаваных Цэнтрвыбаркамам новых падыходаў, якія павінны былі прымяняцца адказнымі за гэты працэс мясцовымі выканаўча-распарадчымі органамі.

Пра тое, чым вызначыўся дадзены этап, распавядаюць каардынатары кампаніі "Праваабаронцы за свабодныя выбары" Валянцін Стэфановіч (ПЦ "Вясна") і Алег Гулак (Беларускі Хельсінкскі камітэт).

У справаздачы па выніках назірання за фармаваннем ТВК і АВК эксперты кампаніі кажуць пра генеральныя тэндэнцыі, якія праявіліся на дадзеным этапе, і аналізуюць, ці спрыялі рэальна новыя практыкі, абвешчаныя ЦВК, палітычнаму плюралізму выбарчага працэсу. Адзначаецца таксама, што пры абмеркаванні характарыстык прэтэндэнтаў у склад выбаркамаў перавага аддавалася прадстаўнікам праўладных палітычных партый і грамадскіх аб'яднанняў. Пры гэтым падкрэсліваецца, што адсутнасць у заканадаўстве дакладных крытэраў для прэтэндэнтаў робіць магчымым выбарны падыход пры іх адборы. Такім чынам, эксперты канстатуюць, што Пастанова ЦВК № 18, паводле якой, у тым ліку, на абмеркаванне выносіцца пытанне пра дзелавыя і палітычныя якасці прэтэндэнтаў у склад камісій, на практыцы не паспрыяла большаму палітычнаму плюралізму пры фармаванні ТВК і АВК.

Прыводзячы статыстыку, аналітыкі адзначаюць, што доля прадстаўнікоў палітычных партый у складзе ТВК і АВК застаецца нязначнай (24,2% і 13,6% адпаведна) у параўнанні з доляй прадстаўнікоў грамадскіх аб'яднанняў (51% і 54,3% адпаведна).

Асноўнымі арганізатарамі выбараў, як і раней, з'яўляюцца прадстаўнікі пяці найбуйнейшых праўладных грамадскіх аб'яднанняў – Белая Русь, БРСМ, Беларускі саюз жанчын, Беларускае грамадскае аб'яднанне ветэранаў, ФПБ. Сумарная доля іх прадстаўнікоў у складзе ТВК і АВК склала 40% і 42,3 % адпаведна).

"Традыцыйна нізкім" называюць назіральнікі працэнт праходнасці ў склад камісій прадстаўнікоў апазіцыйных партыяў – 31,2 % ад вылучаных у ТВК і 19,4% - у АВК.

ПЦ "Вясна"

Заснавальнік і рэдактар: Станкевіч Георгій Мікалаевіч

Адрас рэдакцыі: Бешанковіцкі раён, в. Старыя Ранчыцы, e-mail: stan62@list.ru, тэл. 60237, маб. +375292184739
Газета выдаецца з сакавіка 2005г.

Падпісана да друку 17.07.2016 у 15.30
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на ўласным абсталяванні.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.